

Västmanland

Mat och prestation Receipt

Jenny Möller

www.balancebylife.se - jenny@balancebylife.se

Tel: 0736-64 64 19 - Besöksadress: Klockartorpsgatan 21

Balance by *life*
DIN VÄG TILL ÖKAD ENERGI

Jenny Möller

Hälsoutvecklare

0736-64 64 19

jenny@balancebylife.se

Klockartorpsgatan 21

Följ mig på

facebook/instagram:
fb.com/BalancebyLife

Titta in på min

hemsida och blogg:
www.balancebylife.se

Västmanland

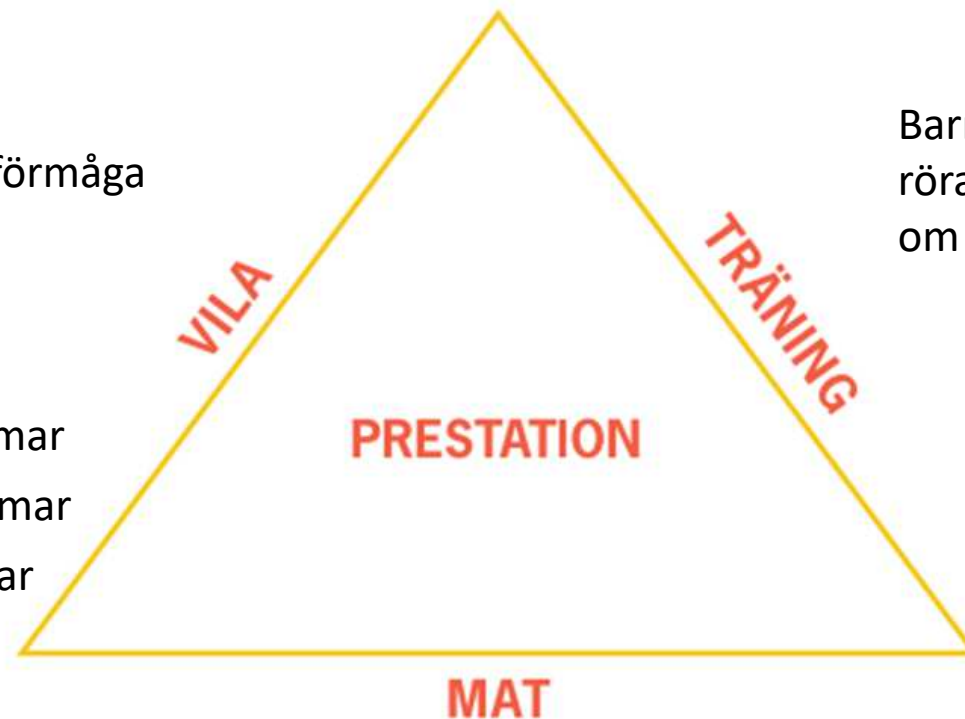
Prestationstriangeln – grunden för en god prestation

Sömnen är viktig för:

- ✓ Immunförsvaret
- ✓ Fysisk prestationsförmåga
- ✓ Inlärningsförmåga

Sömnbehov:

- ✓ 5-12 år 9-11 timmar
- ✓ Ungdom 9-10 timmar
- ✓ Vuxen 7-8 timmar

Barn och ungdomar behöver röra på sig minst en timme om dagen!

Västmanland

Hur mycket protein ska en som tränar äta?

- ✓ SNR rekommenderar **1 g/kg** kroppsvikt och dag
- ✓ Vid måttlig till hård träning för uthållighetsidrott: **1,5 g/kg** kroppsvikt och dag
- ✓ Ät inte mer än **2 g/kg** kroppsvikt och dag om du inte tränar bodybuilding, sprint eller kraftsporter på hög nivå

Om du ska äta 1,5 g/kg kroppsvikt och väger...

- ✓ 50 kg = 75 gram
- ✓ 60 kg = 90 gram
- ✓ 70 kg = 105 gram
- ✓ 80 kg = 120 gram

Västmanland

Exempel på vad 90 gram protein är i mat

Frukost (13 g protein)

- ✓ Havregrynsgröt (2 dl kokt) - 5 g protein
- ✓ Ägg (1 st) - 8 g protein
- ✓ Med bär och smör/kokosfett

Mellanmål (13 g protein)

- ✓ Rågbröd (1 skiva) - 3 g protein
- ✓ Skinka (2 st) - 5 g protein
- ✓ Ost (2 skivor) – 5 g protein

Lunch (28 g protein)

- ✓ Kyckling (100 g) - 23 g protein
- ✓ Quinoa (75 g) – 3 g protein
- ✓ Grönsaker – 2 g protein

Middag (22 g protein)

- ✓ Lax (100g) - 18 g protein
- ✓ Potatis (2 st) – 2 g protein
- ✓ Grönsaker – 2 g protein

Kvällsmål (14 g protein)

- ✓ Keso (100 g) - 12g protein
- ✓ Med bär och nötter – 2 g protein

Västmanland

Exempel på vad 90 gram protein är i vegetarisk mat

Frukost (19 g protein)

- ✓ Rågbröd (2 skivor) - 6 g protein
- ✓ Ägg (1 st) - 8 g protein
- ✓ Ost (2 skivor) – 5 g protein

Mellanmål (9 g protein)

- ✓ Chiapudding (1,5 msk) på kokosmjölk (1 dl) – 5,5 g protein
- ✓ Hallon och pumpafrön (15 g) – 3,5 g protein

Lunch (24 g protein)

- ✓ Kikärtshummus (150 g) - 11 g protein

- ✓ Solrosfrön (20 g) – 5 g protein
- ✓ Quinoa (75 g) – 3 g protein
- ✓ Gröna ärter (100 g) – 5 g protein

Middag (24 g protein)

- ✓ Sojafärs (100 g) - 20 g protein
- ✓ Potatis (2 st) – 2 g protein
- ✓ Broccoli (50 g) – 2 g protein

Kvällsmål (14 g protein)

- ✓ Kvarg (100 g) – 12 g protein
- ✓ Med bär och nötter – 2 g protein

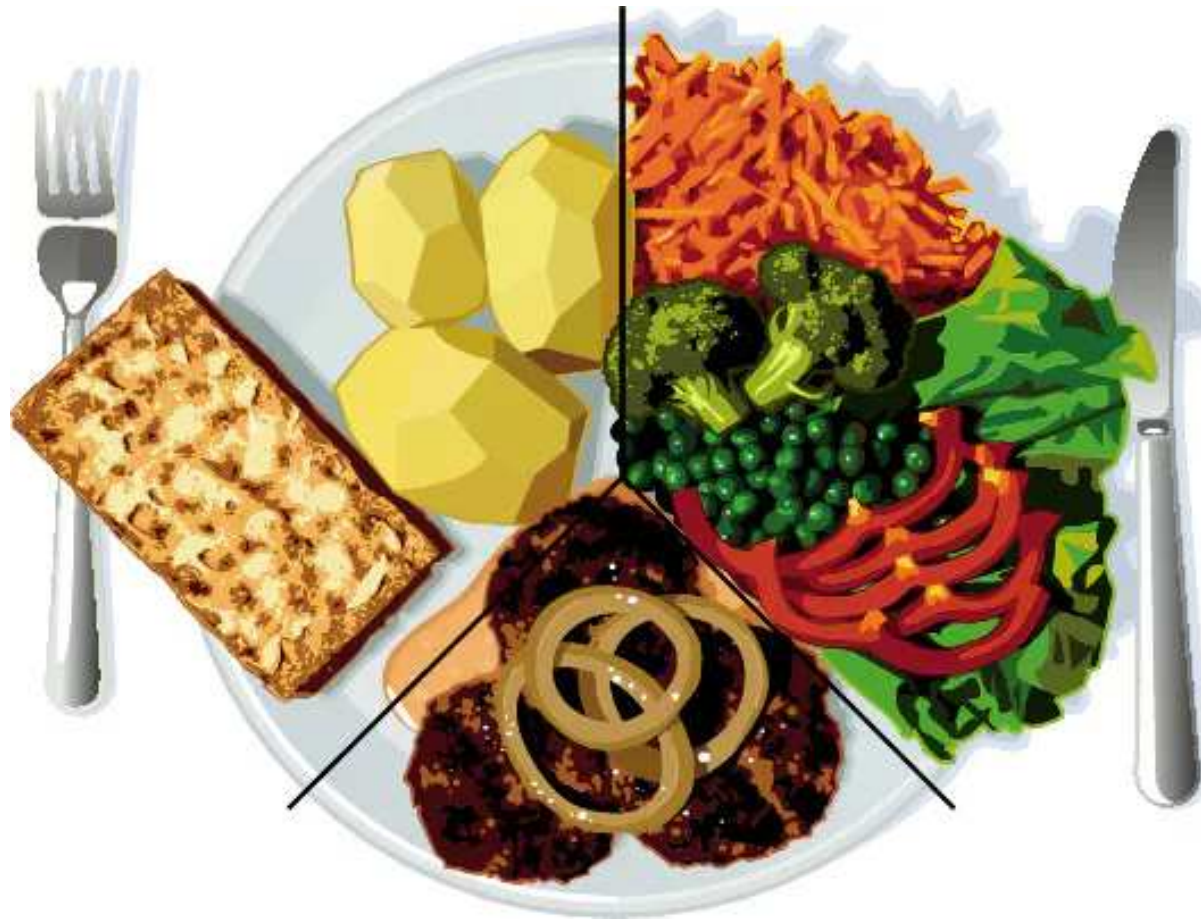

Västmanland

Tallriksmodellen

Västmanland

500 gram frukt och grönsaker

Sportdryck vs Energidryck

Sportdryck

- ✓ Ge energi i form av kolhydrater
- ✓ Syfte att ffa ta upp vätska
- ✓ Fylla på salter/mineraler

Västmanland

Energidryck

- ✓ Stora mängder kolhydrater
- ✓ Uppiggande ämnen som koffein, taurin...
- ✓ Negativt - Kommer försena vätskeupptaget och innehåller inget salt

Sportdryck

Behov kan finnas av sportdryck vid uthållighetsidrotter och vid träning minst 60-90 minuter.

GÖR DIN EGEN SPORTDRYCK!

En sportdryck innehåller snabba kolhydrater, salter och vatten.

Den ska inte innehålla kolsyra och inte heller för mycket

kolhydrater, det är lagom med 4-8 gram per 100 gram. Man

kan göra en egen sportdryck enligt följande recept:

1 liter vatten

40-80 gram druvsocker

1 krm salt

1-2 msk koncentrerad
saft eller juice

Västmanland

Gröt

- ✓ Havregryn, helt havre, råggryn, quinoa, bovete, hirs...
- ✓ Ägg
- ✓ Kokosfett eller smör

Rör ihop havregryn, vatten, ägg och fett. Koka i kastrull eller kör i mikron.

Servera med bär, rivet äpple, banan, kanel...

Västmanland

Overnight oats

Bas:

- ✓ 1 dl havregryn
- ✓ 1 msk chia frön
- ✓ Ca 1,5 dl valfri mjölk
- ✓ En nypa salt

Valfri smaksättning:

Mosa en halv banan, klipp en dadel, aprikos eller ha i russin, krydda med kanel och kardemumma, ha i blåbär, hallon, solrosfrön, pumpa kärnor, mandel, kokosflingor...

Blanda ihop basen och ha i valfri smaksättning. Ställ i kylan över natten.

Toppa med bär, nötter, rivet äpple med kanel...

Västmanland

Havregrynsgröt "on the go"

- ✓ 1 dl havregryn
- ✓ 2 dl kokande vatten eller valfri varm mjölk
- ✓ en nypa salt

Välj smaksättning och tillbehör:

- ✓ bär, frukt, torkad frukt/bär, nötter, frön, linfrön, chiafrön, kanel, kardemumma, kokosflingor...

Lägg alla ingredienser i en glasburk. När det snart är dags att äta tillsätter du vätskan och rör runt. Låt stå i ca 10 minuter. Rör runt igen och njut!

Tips! Har du inte tillgång till kylskåp. Blanda alla torra ingredienser och ha ned frukt när du ska äta!

Västmanland

Bakad gröt

Basrecept:

- ✓ 1/2 banan
- ✓ 1 dl havregryn
- ✓ 1 ägg
- ✓ 1 msk valfri mjölk eller byt ut till ca 1/2 msk kokosfett/smör
- ✓ 1 krm bakpulver
- ✓ 1 nypa salt

Smaksätt med tex rivet äpple, blåbär, hallon, hackad mango, riven morot, jordnötssmör, vaniljpulver, kanel, kardemumma, kokosflingor, russin...

Blanda allt och grädda i 200 grader i ugnen i ca 15 minuter.

Västmanland

Mugcake på havregryn

Ingredienser

- ✓ 1 dl havregryn
- ✓ 1 ägg
- ✓ 1 banan (½ banan + ½ dl bär/½ dl rivet äpple)
- ✓ ½ tsk bakpulver
- ✓ Ev smak: riven kokos, kakao, kardemumma, kanel...
- ✓ Kokosolja att smörja koppen med

Mixa allt till en smet. Smörj en stor kopp med kokosoljan och häll i smeten. Kör på full effekt i mikron i 1 ½ -2 minuter.

Servera med bär, nötter, keso...

Västmanland

Mugcake på svarta bönor

Ingredienser

- ✓ 1 dl kokta svarta bönor
- ✓ 6 dadlar
- ✓ 1 ägg
- ✓ ½ tsk bakpulver
- ✓ 2-3 tsk kakao
- ✓ Kokosolja att smörja koppen med

Mixa allt till en smet. Smörj en stor kopp med kokosoljan och häll i smeten. Kör på full effekt i mikron i ca 2 minuter.

Servera med bär, frukt och nötter.

Recept: Vego i världsklass

Västmanland

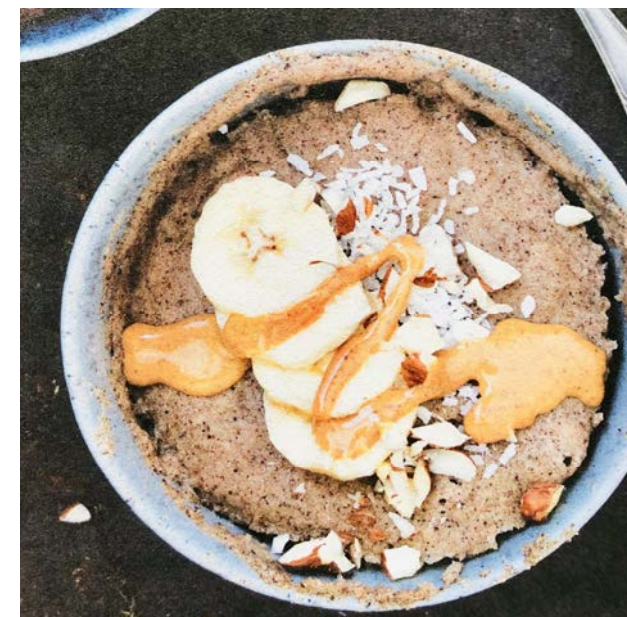
Mugcake på vita bönor

Ingredienser

- ✓ 1 dl kokta stora vita bönor
- ✓ 1 banan
- ✓ 1 ägg
- ✓ ½ tsk bakpulver
- ✓ Smaksätt med 1 tsk kanel eller prova riven kokos, vanilj, kardemumma...
- ✓ Kokosolja att smörja koppen med

Mixa allt till en smet. Smörj en stor kopp med kokosoljan och häll i smeten. Kör på full effekt i mikron i ca 2 minuter.

Servera med bär, frukt och nötter.

Banan- och havreplättar

- ✓ 1 banan
- ✓ 1 dl havregryn
- ✓ 1 ägg
- ✓ Salt

Eller

- ✓ 1 banan
- ✓ 2 ägg
- ✓ Salt

Tips!

Byt ut bananen till ett ½ äpple.

Tillsätt ev fiberhusk för att få det att hålla ihop om du inte använder havregryn.

Mixa ihop alla ingredienser. Låt stå och svälla. Stek i smör eller kokosfett. Servera med bär, frukt, grekisk yoghurt, keso...

Västmanland

Havreplättar

- ✓ 0,75 dl havregryn
- ✓ 1 ägg
- ✓ 3 msk crème fraiche/mjök

Mixa ihop alla ingredienser. Låt stå och svälla. Stek i smör eller kokosfett. Servera med bär, frukt, grekisk yoghurt, keso...

Västmanland

Havrevåfflor

- ✓ 2,5 dl havregryn
- ✓ 2 ägg
- ✓ 1 dl vatten
- ✓ 1 dl mjölk
- ✓ 0,5 msk bakpulver

Mixa allt till en jämn smet. Låt stå och svälla en stund innan du gräddar dem. Servera med bär, frukt, grekisk yoghurt, keso, grädde...

Västmanland

Bananvåfflor

- ✓ 1 banan
- ✓ 2 ägg
- ✓ 1 msk fiberhusk

Mixa ihop ingredienserna. Låt stå och svälla i 5 minuter. Använd kokosfett/smör till att smörja våffeljärnet. Servera med bär, frukt, keso, grädde eller kokosgrädde. Krydda med kanel eller prova kardemumma.

Tips! Går också att steka som en plätt i stekpannan!

Västmanland

Smoothie

- ✓ 1 dl bär
  - ✓ 1 dl naturell yoghurt
  - ✓ 1 st ägg
-
- ✓ För mer sötma $\frac{1}{2}$ -1 banan eller ananas, mango, melon...

Mixa allt!

Västmanland

Bra mellanmål

Frukt/bär

Makrillfile

Keso/kvarg/yoghurt

**Havregrynsgröt och keso
"on the go"**

Avokado

Ägg

Smoothie

Grönsaksstavar

Nötter och frön

Macka

Smörgås

- ✓ Välj bröd på rågmjöl och gärna hela korn
- ✓ Undvik bröd på vetemjöl och med socker i

Fett: Bregott

Protein: Ägg, skinka, ost, leverpastej, keso, tonfisk, makrillfile...

Grönsak: Gurka, tomat, sallad, paprika, groddar, krasse, avokado...

Västmanland

Banan- och hallonsorbe

- ✓ 1 banan
- ✓ 1 dl hallon

Mixa med en stavmixer eller i en matberedare till en slät smet.

Servera direkt!

Tips!

Variera med andra bär eller frukter som te., blåbär eller mango.

Eller testa mixa banan och jordnötssmör!

Ha i kakao för chokladglass 😊

Västmanland

Gröna hemligheter

2 glas

- ✓ 1 banan (gärna grön)
- ✓ ½ avokado
- ✓ 2 ½ dl frysta hallon
- ✓ 1 näve bladspenat
- ✓ 2 dl vatten eller valfri växtbaserad mjölk
- ✓ För mer röd färg mixa ned en ½ rödbeta

Lägg allt i en mixer och mixa det slätt

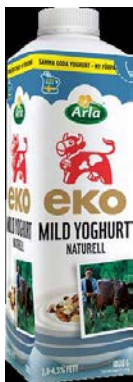
Västmanland

Mindre socker

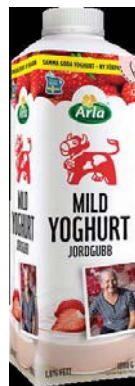
Man – 65 g socker = 20 sockerbitar
Kvinna – 52,5 g socker = 16,5 sockerbitar
Barn 9 år – 44 g socker = 14 sockerbitar

2 dl:
0 sockerbitar

2 dl:
3 sockerbitar

2 dl:
5 sockerbitar

0 sockerbitar

50 cl:
4,5 sockerbitar

50 cl:
14 sockerbitar

50 cl:
17 sockerbitar

100 g:
18 sockerbitar

100 g:
9,5 sockerbitar

100 g:
4,5 sockerbitar

En förpackning 190 g:
19 sockerbitar

0 sockerbitar

En kexchoklad 60 g:
8 sockerbitar

En påse 160 g:
29 sockerbitar

0 sockerbitar

Havre- och chokladbar

Recept:

- ✓ 2 dl färskas dadlar
- ✓ 2 dl havregryn
- ✓ 1-2 dl kokos
- ✓ 2 msk kakao
- ✓ 2 msk kokosolja
- ✓ Valfri kryddning: apelsinskal, kanel, ingefära, kaffe, chili – eller ingen alls.

Mixa allt till en deg. Om du vill kan du knåda in lite hela gojibär eller mullbär i degen. Platta ut på ett bakplåtspapper och vik in alla kanter så att degen är fången i ett paket, som du kan pressa ut till en fyrkant. Lägg in i frysen någon timme och skär sedan i bitar.

Västmanland

Energibars

Ingredienser till 10 stora eller 20 små bars:

- ✓ 1 dl puffat amaranth, quinoa, bovete eller ris
- ✓ 1 dl havregryn
- ✓ 1 dl torkade och finhackade dadlar
- ✓ 1 1/2 dl jordnötssmör (en utan tillsatser, socker och gärna crunchy)
- ✓ 1 dl hackade valnötter
- ✓ 1 dl torkade tranbär
- ✓ 1/2 dl riven kokos
- ✓ 3 msk hela linfrön
- ✓ 2 msk flytande honung (går att utesluta)
- ✓ 2 äggvitor

Blanda alla ingredienser i en skål. Tryck ut blandningen i en bakplåtsklädd form. Grädda i mitten av ugnen i ca 40 minuter i 125 grader.

Allergi tips!

Byt ut nötter mot tex solrosfrön och pumpakärnor.

Västmanland

Äppelkaksbar

Ingredienser:

- ✓ 1 rött äpple
- ✓ 1 dl naturella skalade pistagenötter
- ✓ 1 ½ dl naturella cashewnötter
- ✓ ½ dl russin
- ✓ 1 tsk honung
- ✓ 1 dl havregryn
- ✓ 1 tsk kanel
- ✓ En nypa salt

Allergi tips!

Byt ut nötter mot tex solrosfrön och pumpakärnor.

Sätta ugnen på 180 grader. Kärna ur äpplet och skär det i bitar med skalet på. Mixa ihop alla ingredienser till en tjock smet. Bred ut smeten i en avlång brödform klädd med bakplåtspapper. Baka mitt i ugnen ca 20 minuter. Lått svalna. Ställ i kylan ca 1 timme. Skär i 5 bitar.

Västmanland

Proteinbollar

Ingredienser:

- ✓ 1 dl kokta kikärter
- ✓ 2 dl havregryn
- ✓ 8 färska dadlar
- ✓ 1 msk kakao
- ✓ 2 msk kaffe
- ✓ 1,5 msk kokosfett
- ✓ 1,5 krm salt

Mixa allt till en jämn smet. Rulla till bollar och rulla dem sen i riven kokos. Låt stå i kylan någon timme innan du äter dem.

Västmanland

Müslkakor

Ingredienser:

- ✓ 1 st banan
- ✓ 3 msk nötsmör tex jordnötssmör
- ✓ 2 dl finrivna morötter
- ✓ 2 ägg
- ✓ 2 dl havregryn
- ✓ 1 dl solrosfrön
- ✓ 1 dl pumpafrön
- ✓ 1 dl russin
- ✓ Kardemumma
- ✓ Salt

Allergi tips!

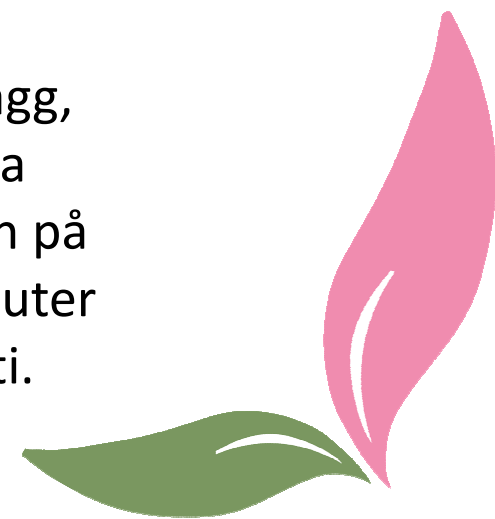
Byt ut jordnötterna mot riven kokos, lite kokossmör eller olivolja.

Mosa bananen i en bunke. Blanda med nötsmöret. Ha i de rivna morötterna och ägg, blanda ihop till en smet. Tillsätt de övriga ingredienserna och blanda ihop. Sätt ugnen på 175 grader. Grädda mitt i ugnen i ca 20 minuter tills de är gyllene. De ska vara mjuka inuti.

Västmanland

Mat och prestation

Västmanland

Jenny Möller

Tel: 0736-64 64 19 - E-post: jenny@balancebylife.se

Följ mig på facebook: fb.com/BalancebyLife

Titta in på min hemsida och blogg: www.balancebylife.se

Balance by *life*
DIN VÄG TILL ÖKAD ENERGI